

Verkort Jaarverslag 2017

V.l.n.r.: Sako Zeverijn, Meilof Snijder,
Han Bakker en Fokko Covers

SPT

Pensioenfonds Tandartsen
en Tandarts-specialisten

Voorwoord voorzitter

Een enerverend jaar

Het jaar 2017 was een enerverend jaar voor SPT, vooral op bestuurlijk gebied. Er was in de aanloop naar de Algemene Vergadering van Deelnemers in juni 2017 een verschil van mening met de beroepspensioenvereniging (BPVT) over hun rol en bevoegdheden binnen SPT. Deze onrust was een voortzetting van een al in 2016 spelend conflict. Doordat de BPVT grote personele veranderingen wilde doorvoeren binnen het SPT-bestuur dreigde de continuïteit van het bestuur in gevaar te komen, met alle gevolgen van dien. Deze continuïteit werd uiteindelijk geborgd door een overeenkomst die werd bereikt tijdens het kort geding tussen BPVT en SPT voorafgaand aan de Algemene Vergadering.

Het bestuur is het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht als ook de deelnemers in de drukbezochte deelnemersvergadering veel dank verschuldigd voor de steun die het hierbij heeft ontvangen. Met het nieuwe BPVT-bestuur zijn daarna goede afspraken gemaakt om een herhaling van bovenstaande, ook met de daaruit voortvloeiende kostenoverschrijdingen te voorkomen.

Uit herstel

Belangrijker voor de deelnemers is dat in financiële zin 2017 een positief verloop had. Door de gestaag oplopende dekkingsgraad is SPT formeel per 30 juni 2017 uit herstel gekomen. Eind september 2017 was de dekkingsgraad inmiddels zover gestegen dat kon worden besloten per 1 januari 2018 een kleine toeslag te verlenen.

Verderop in dit verslag vindt u een uitgebreide toelichting op de financiële positie van SPT en de ontwikkeling van de dekkingsgraad.

Toekomstanalyse

Zoals ieder jaar heeft SPT in 2017 een toekomstanalyse gedaan. Hieruit blijkt dat een (beroeps)pensioenfonds nog steeds een goede uitvoeringsvorm is om, gegeven de strategie, de missie te verwezenlijken. De toekomstanalyse vindt u op de website van SPT naast veel andere informatie over uw pensioenfonds.

Vertrouwen in een goede toekomst

Ondergetekende, die door uw vergadering per 1 juli 2017 benoemd werd tot kandidaat-bestuurslid SPT, is per 1 januari 2018 voorzitter geworden.

Ik wil mijn nadrukkelijke waardering overbrengen aan het bestuur, de raad van toezicht, het verantwoordingsorgaan en aan Meilof Snijder in het bijzonder voor de wijze waarop zij het fonds gerund hebben na het plotseling wegvallen van de vorige voorzitter Stan Hoovers.

De positieve manier waarop ik als nieuw bestuurslid ben opgevangen en ingewerkt en de wijze waarop alle organen binnen SPT inmiddels met elkaar samenwerken, alsmede de gunstige ontwikkeling van de dekkingsgraad, geven mij vertrouwen in een goede toekomst voor SPT.

Han Bakker
Voorzitter SPT

Pensioenen verhoogd en geen reservetekort meer

Herstel van de financiële positie

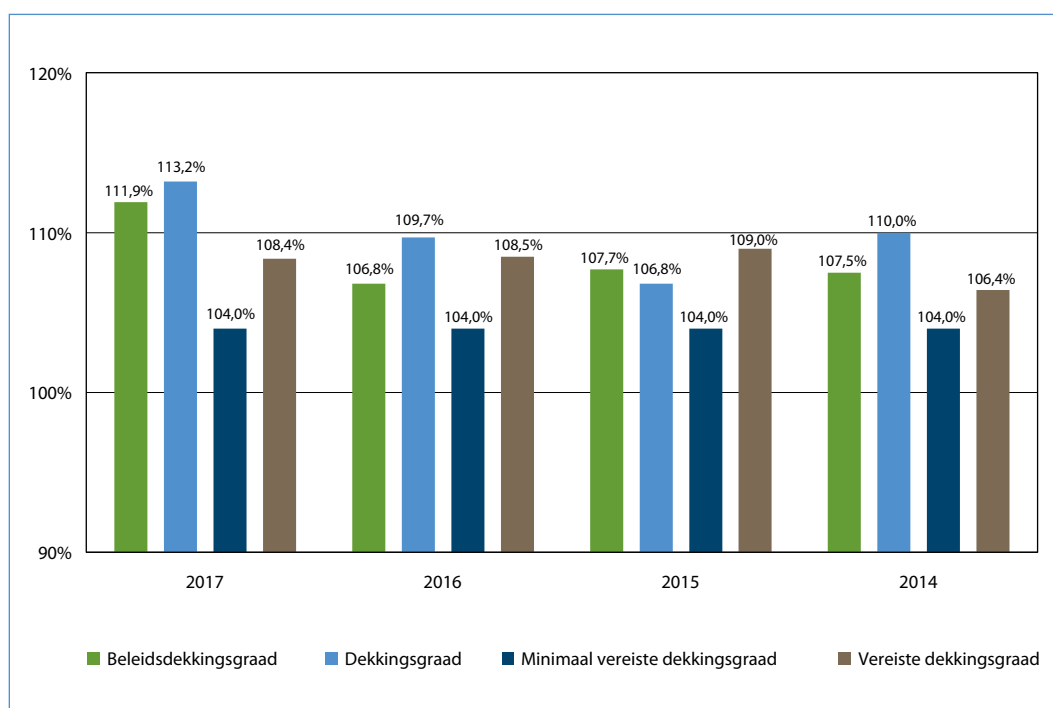
Het afgelopen jaar is de positie van het fonds aanzienlijk verbeterd, een direct gevolg van het herstel op de financiële markten. De actuele dekking van SPT is met 3,5% gestegen naar 113,2%. De beleidsdekking – de gemiddelde dekking over de afgelopen 12 maanden – is gestegen met 5,1% naar 111,9%. Als gevolg hier

van is het fonds sinds 30 juni 2017 niet langer in een situatie van reservetekort en is een herstelplan niet langer nodig.

Dekkingsgraad

De dekking liet over het boekjaar een stijging zien van 109,7% eind 2016 naar 113,2% eind 2017. De beleidsdekking is eind 2017 hoger dan de vereiste dekking van 108,4%.

Hierdoor is de financiële positie toereikend, maar nog niet hoog genoeg voor volledige toeslagverlening. Onderstaande grafiek laat de ontwikkeling van de dekking, beleidsdekking en de (minimaal) vereiste dekking zien. De beleidsdekking is gelijk aan de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekking.

Toeslag

Door de verbetering van de financiële positie heeft het bestuur voor het eerst sinds jaren kunnen besluiten om de pensioen(aanspraken) per 1 januari 2018 met 0,11% te verhogen. Dit is weliswaar een bescheiden verhoging, maar toch een goed signaal richting de deelnemers na jaren van stagnatie en zelfs korting op de pensioenaanspraken.

Rendement

De doelstelling van SPT is om jaarlijks 1,15% overrendement te behalen. In 2017 behaalde SPT een overrendement van 3,5%. De doelstelling is daarmee ruimschoots gehaald. Het overrendement is noodzakelijk om toeslagverlening te financieren. Voldoende overrendement is echter niet het enige criterium voor toeslagverlening. Ook moet de beleidsdekking

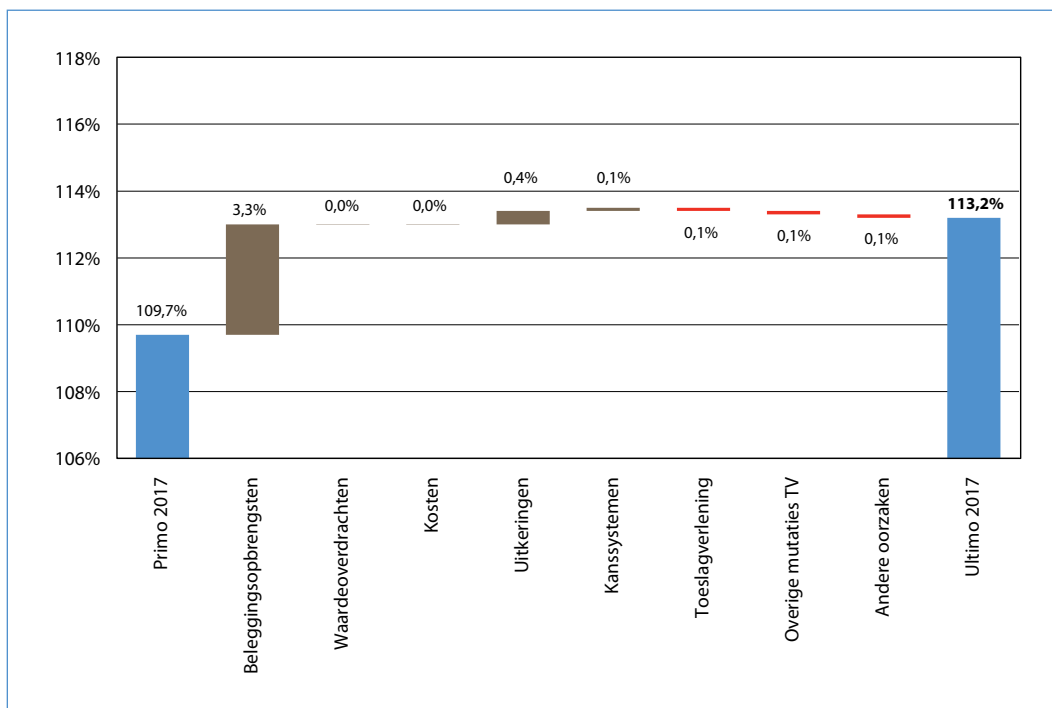
meer zijn dan 110% op de peildatum van 30 september. De beleidsdekking op de peildatum was 110,6% en daarmee voldoende om een beperkte verhoging van de pensioenaanspraken mogelijk te maken. Het gerealiseerde overrendement is voor het overige toegevoegd aan de reserves. Mede daardoor is de actuele dekking gestegen van 109,7% naar 113,2%.

Analyse van het resultaat

De stijging van de dekkingsgraad van 3,5% in 2017 volgt uit het positieve resultaat van € 51 miljoen over het boekjaar. De invloed van het resultaat

op de dekkingsgraad is in de volgende grafiek weergegeven en uitgesplitst naar mutatie-oorzaak, waarbij alle resultaten zijn uitgedrukt in procenten ten opzichte van de financiële positie

aan het begin van het boekjaar. De belangrijkste bijdrage is geleverd door het beleggingsresultaat. ■

Balans per 31 december 2017

in miljoen euro

Activa	2017	2016	Passiva	2017	2016
Beleggingen voor risico pensioenfondsen			Stichtingskapitaal en reserves		
Aandelen vastgoedmaatschappijen	17	18	Algemene reserve	223	173
Beursgenoteerde aandelen	403	423	Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen	1.690	1.773
Vastrentende waarden ¹⁾	1.417	1.404	Kortlopende schulden en overlopende passiva	19	16
Derivaten	58	87			
	1.895	1.932			
Vorderingen en overlopende activa	20	23			
Liquide middelen	17	7			
	1.932	1.962		1.932	1.962

1) Vanaf 2017 zijn de Money Markets geherrubriceerd onder de Vastrentende waarden. De vergelijkende cijfers van 2016 zijn hierdoor aangepast.

De toekomst van SPT

In december 2017 heeft SPT een update uitgevoerd van de toekomstanalyse.

Door middel van de analyse van een aantal kenmerkende risico's van het fonds is de vraag beantwoord of het pensioenfonds als uitvoeringsvorm nog steeds optimaal is om de missie van SPT te verwezenlijken.

De kernvragen daarbij zijn:

1. **Haalbaarheid van de missie:**
Kan SPT haar missie van uitzicht op 1,15% verhoging op lange termijn waarmaken? Met andere woorden, kan SPT voldoende beleggingsrisico nemen om de beoogde verhoging mogelijk te maken en tegelijkertijd de kortetermijnrisico's te doorstaan?
2. **Aanvaardbaar kostenniveau:**
Zijn de kosten laag genoeg (zowel in relatieve als in absolute zin) om uitholling van de beoogde toeslagverlening te voorkomen en is de kostenvoorziening toereikend?
3. **Borging van organisatie en governance:**
Is de organisatie en inrichting van SPT dusdanig dat evenwichtige belangenafweging mogelijk is?

Ter beoordeling van deze kernvragen heeft het fonds criteria en trigger-niveaus geformuleerd die eens per jaar worden beoordeeld.

Naar aanleiding hiervan komt het fonds tot de volgende conclusie:

1. De missie van SPT kan de komende jaren voldoende worden waargemaakt, en het fonds kan voldoende beleggingsrisico nemen om de toeslagverlening mogelijk te maken.
2. De hoogte van de kostenvoorziening is toereikend om de kosten tot in de verre toekomst te dragen. Met de krimp van het fonds stijgen de kosten per deelnemer slechts weinig.

3. Er is voldoende participatie en contact met de deelnemers om te 'weten wat er speelt' en evenwichtige belangenafweging te faciliteren.

In de toekomstanalyse van 2017 constateert SPT dat het beroeps-pensioenfonds nog steeds een goede uitvoeringsvorm is om, gegeven de strategie, de missie te verwezenlijken. SPT zal de komende vijf tot tien jaar niet in een situatie komen die zou leiden tot een liquidatie of een noodzakelijke omvorming van het fonds.

SPT is zich echter bewust van het feit dat de levensduur van het fonds eindig is. Het fonds zal deze analyse daarom jaarlijks actualiseren.

Mocht een van de criteria niet langer voldoen aan het vereiste triggerniveau dan zal dit aanleiding vormen voor nader overleg met de fondsorganen. ■

Hernieuwde samenwerking SPT en BPVT

Het afgelopen jaar is een zeer bewogen jaar geweest voor SPT, waarbij de governanceproblematiek een grote stempel heeft gedrukt op het reilen en zeilen van het fonds.

Achtergrond hiervan was een fundamenteel verschil van inzicht met de BPVT over de samenstelling van het bestuur en de rol van BPVT in deze. Deze situatie heeft in juni 2017 in de aanloop naar de jaarvergadering ertoe geleid dat het bestuur een kort

geding heeft aangespannen om een bestuurscrisis te voorkomen. Tijdens de jaarvergadering van 20 juni 2017 heeft het bestuur uitgebreid toelichting gegeven op de governanceproblematiek. Het bestuur is blij met de steun die het heeft ondervonden voor zijn handelswijze, vanuit de deelnemers, het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht.

Na de Algemene Vergadering van Deelnemers zijn de besturen van

SPT en BPVT met elkaar in overleg getreden om de uitgangspunten te formuleren voor een hernieuwde en constructieve samenwerking voor de komende jaren. In oktober 2017 is overeenstemming bereikt over onder meer de samenstelling van het bestuur en de toeslagambitie van het fonds.

Deze afspraken sterken het bestuur in de verwachting dat SPT hiermee in rustiger vaarwater is gekomen. ■

Samenstelling bestuur

Om persoonlijke redenen heeft Rik Albrecht zich per 1 april 2017 teruggetrokken als bestuurslid van SPT en als voorzitter van de beleggingscommissie. Het bestuur is hem zeer dankbaar voor zijn grote inzet voor het fonds bij de vormgeving van het beleggingsbeleid.

Tijdens de jaarvergadering is Han Bakker met instemming van de deelnemers voorgedragen als kandidaat-bestuurslid/voorzitter

van het fonds. Han Bakker heeft in de tweede helft van het jaar een opleidingsprogramma gevolgd bij de Stichting Pensioen Opleidingen (SPO). Daarnaast heeft hij gedurende deze periode als toehoorder geparticipeerd in de bestuursvergaderingen van SPT, alsmede in de verschillende commissies. Inmiddels heeft De Nederlandsche Bank ingestemd met de benoeming van Han Bakker tot voorzitter van SPT per 1 januari 2018.

Het bestuur is Meilof Snijder zeer erkentelijk voor de wijze waarop hij het fonds als interim-voorzitter de afgelopen jaren heeft geleid, en is blij dat hij aanblijft als bestuurslid van het fonds. Als gevolg van de afspraken met de BPVT zijn Sako Zeverijn en Fokko Covers aangebleven als bestuurders van het fonds. Hiermee is het bestuur van SPT per 1 januari 2018 weer op volle sterkte. ■

Deelnemers
6.877

Deelnemers

SPT had eind 2017 6.877 deelnemers. Het fonds betaalde maandelijks pensioen aan 4.232 deelnemers. De overige 2.645 deelnemers gaan in de toekomst pensioen ontvangen.

€ 1.913
Miljoen

Vermogen

Dit is het vermogen (balanstotaal minus kortlopende schulden) beschikbaar voor de betaling van de pensioenen aan de deelnemers.

Rendement op beleggingen

Het rendement van de totale portefeuille inclusief derivaten kwam in 2017 uit op 2,0%.

2,0%

Pensioenuitvoering

De kosten van de pensioenuitvoering bedroegen in 2017 € 2,2 miljoen.

€ 2,2
Miljoen

De belangrijkste cijfers van **2017**

€ 1.690
Miljoen

Pensioenverplichtingen

Dit is de (netto-contante) waarde van de pensioenverplichtingen aan alle deelnemers.

Uitbetaalde pensioenen

Dit bedrag is in 2017 uitbetaald aan pensioengerechtigden.

€ 64
Miljoen

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over de afgelopen 12 maanden.

111,9%

De ambities van SPT

De missie van SPT is om deelnemers met een grote mate van zekerheid de nominale pensioenen te kunnen uitkeren en daarnaast uitzicht te bieden op gemiddeld 1,15% verhoging van de pensioenen per jaar op lange termijn.

Daar is het beleggingsbeleid op gericht. Eind 2017 was er voor het eerst in lange tijd ruimte voor verhoging, maar deze blijft nog achter bij de in de missie genoemde 1,15%. Het zal naar verwachting nog enige tijd duren alvorens een verhoging van 1,15% kan worden gerealiseerd.

Verhoging van pensioenen is gebonden aan wettelijke regels:

- De eerste regel is dat de dekkingsgraad ten minste 110% moet zijn voordat een pensioenfonds de pensioenen mag verhogen. Voor iedere € 100 aan pensioenverplichtingen moet SPT dus € 110 aan vermogen aanhouden. Deze buffer van 10% helpt de pensioenen te beschermen tegen kortingen als de financiële situatie van het pensioenfonds tegenzit.

- De tweede regel is dat de pensioenen dienen te voldoen aan de systematiek van toekomstbestendig indexeren. Een pensioenfonds mag de pensioenen pas verhogen als er voldoende geld aanwezig is om dit, naar verwachting, ook volgende jaren te kunnen doen. Voor SPT betekent dit dat de dekkingsgraad circa 117% moet zijn om de pensioenen ieder jaar met 1,15% te kunnen verhogen.

Bij dekkingsgraden van meer dan 110%, maar lager dan de eerder genoemde 117% kunnen de pensioenen wel worden verhoogd, zij het met een lager percentage dan 1,15%. De dekkingsgraad van SPT was op peildatum 30 september 2017 110,6%. Die dekkingsgraad voldeed daarmee aan de hiervoor genoemde regels om de pensioenen te kunnen verhogen.

Om uitzicht te bieden op gemiddeld 1,15% verhoging van de pensioenen per jaar op lange termijn, belegt SPT het vermogen van het fonds. Daarmee neemt SPT risico's. Dit betekent dat de gemiddelde verhoging van 1,15% onzeker is. Bij een tegenvallend rendement kan zelfs een situatie ontstaan waarbij verlaging van de pensioenen onvermijdelijk is. SPT heeft in 2016 berekend dat de kans op verlaging in de komende vijf jaar beduidend minder is dan 5% is. In 2018 zal de financiële opzet opnieuw tegen het licht worden gehouden. ■

Communicatie over uw pensioen: *dit is wat we deden in 2017*

In het verslagjaar heeft SPT het nieuwe communicatiebeleidsplan 2017-2019 in gebruik genomen. In dit plan is vastgelegd op welke wijze het fonds de komende jaren met de deelnemers communiceert. Hierin zijn de hoofdlijnen van het beleid op het gebied van communicatie en voorlichting beschreven en is aangegeven op welke wijze het fonds aan zijn (wettelijke) communicatieverplichtingen voldoet.

Om meer zicht te krijgen op de informatiebehoefte van deelnemers, heeft SPT besloten om te starten met de inrichting van een deelnemerspanel. Het fonds wil hiermee de betrokkenheid van de deelnemers bij het fonds vergroten. Om het communicatiebeleid op een efficiënte en gestructureerde manier uit te kunnen voeren stelt SPT jaarlijks een jaarkalender op van communicatieactiviteiten die voortvloeien uit het communicatiebeleidsplan. In deze kalender zijn de belangrijkste (periodieke) momenten opgenomen waarop het fonds de deelnemers informeert over de pensioenregeling, het fondsbeleid en de ontwikkelingen bij het fonds.

SPT heeft in mei 2017 alle deelnemers per post geïnformeerd over de digitalisering van de communicatie. Het fonds kiest voor digitale communicatie met alle betrokkenen, tenzij hiervan om wettelijke of persoonlijke redenen geen gebruik kan worden gemaakt. In dat geval worden deelnemers per post geïnformeerd. In de verstuurd informatiebrief is aan deelnemers de mogelijkheid geboden bezwaar te maken tegen digitale communicatie conform de wettelijke verplichting op dit vlak.

Deze informatie ontving u in 2017

- een verkorte versie van het jaarverslag 2016 is in juni 2017 aan alle deelnemers verstuurd, zowel de verkorte versie als de volledige versie zijn gepubliceerd op de website;
- het UPO per 1 januari 2017 voor de arbeidsongeschikten is in september 2017 verzonden;
- in november 2017 is het UPO verzonden aan de pensioengerechtigden;

- in maart, oktober en december 2017 is een digitale nieuwsbrief verzonden aan de deelnemers van SPT;
- in juni, september en november is een e-mailalert met een nieuwsupdate verstuurd naar de deelnemers van SPT;
- maandelijks is de actuele dekkinggraad van SPT via de website gepubliceerd;
- vragen van deelnemers zijn doorlopend beantwoord via de helpdesk, en door individuele bestuursleden;
- er zijn maandelijks nieuwsberichten op de website geplaatst over pensioengerelateerde onderwerpen.

Bent u geabonneerd op onze nieuwsservice?

Informatie verzenden via onze digitale nieuwsbrief is sneller en goedkoper dan op papier. Bent u nog geen abonnee? Meld u dan nu aan voor onze digitale nieuwsbrief en e-mailservice op www.spt.nl. U ontvangt dan elk kwartaal onze nieuwsbrief en incidenteel een servicebericht. ■

Colofon

Dit verkort jaarverslag is een uitgave van Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten. Wij hebben voor u het jaarverslag over 2017 samengevat. U kunt aan deze tekst geen rechten ontleen. Wij nodigen u graag uit het volledig jaarverslag te lezen.

Dat vindt u via onze website www.spt.nl/documenten.

Wilt u reageren?

Uw reactie is welkom via infobestuur@spt.nl.

Hebt u vragen over uw pensioen?

Kijk op onze website www.spt.nl of neem contact met ons op via

pf-spt@azl.eu of 088 - 116 3017. Wij helpen u graag.

Redactie en ontwerp
AZL Communicatie

Fotografie
De Beeldredactie

Juni 2018